

ГОЛОС МУЧЕНИКІВ

ЖОВТЕНЬ, 2025

ІНДІЯ - УДАР ПО ПАСТИРЮ

Пастор Джавахар (на фото разом із дружиною Амультєю та сином) був засуджений за суворими законами про заборону навернення до іншої релігії, що діють у їхньому штаті в Індії.

БУРКІНА-ФАСО

ДЕНЬ, КОЛИ ПРИЙШЛИ ТЕРОРИСТИ

Уранці 28 квітня 2019 року дружина пастора Натана, Міріам, почула недвозначне оголошення про прибуття ісламістів прямо біля будівлі церкви. «Ви знаєте, що вони там, коли чуєте ТРА-ТА-ТА! ТРА-ТА-ТА! [постріли], — сказала Міріам. — Коли вони приїжджають, ніде немає безпечного місця».

Того року бойовики розпочали безпрецедентні напади на християн у Буркіна-Фасо, країні без виходу до моря на північному заході Африки, що межує з двома сахарськими державами. Відтоді ісламісти вбили тисячі людей і змусили майже 2 мільйони покинути свої домівки, прагнучи встановити ісламський уряд — халіфат.

Прибуваючи на мотоциклах, важкоозброєні бойовики часто стріляють зі своєї зброї, щоб посіяти паніку серед місцевих християн. Іноді вони змушують пасторів сидіти і слухати ісламські проповіді, але частіше вимагають, щоб пастори припинили говорити про Ісуса. Однак інколи вони викрадають християн і навіть страчують пасторів. Протягом кількох місяців, що передували нападу на церкву Натана, бойовики вбили чотирьох пасторів у містах, розташованих менш ніж за 100 миль від неї.

Натан розповів, що безпосередньо перед нападом у квітні 2019 року ісламісти стратили двох людей із його села і навмисне зробили це в людному місці — нехай усі бачать. Тож коли бойовики оточили його церкву того недільного ранку, Натан та інші члени церкви зрозуміли, що потрапили в небезпеку. Їхній страх по-

Вони відмовляються розсіюватися

З часів розп'яття Христа переслідувачі націлюються на пасторів та лідерів у Його церкві — тих, хто працює над проголошенням Євангелія. Сьогодні пастори добровільно, вірно та радісно терплять переслідування, виконуючи своє пастирське покликання в ворожих регіонах та країнах із обмеженими правами.

У цьому місячному бюлетені ви прочитаєте історії про пасторів, які стали мішенню для ворогів Христа через свою вірність у проголошенні Євангелія. Проте ці переслідувані пастори відмовляються втікати, залишаючись поруч зі своїм стадом.

Незважаючи на свою вірність Христу, багато з цих пасторів переживають глибоку травму. Ось чому допомога в подоланні травми є важливою складовою кожного тренінгу «Підпільного університету», який «Голос мучеників» проводить для переслідуваних пасторів з усього світу.

На нашому вебсайті ви можете прочитати про минулий тренінг «Підпільного університету», який ми провели для пасторів з Камеруну. Ці пастори пережили спалення своїх сіл та руйнування своїх будинків. Багато з них були змушені жити в наметах у джунглях і зазнали глибокої травми. Прочитайте про тренінг «Підпільного університету» для цих пасторів тут:

<https://vom-ru.org/nl-10-2025-ukr>

силився, коли ісламісти почали запечатувати церкву, зачиняючи двері та вікна.

Міріам охопили жакливі думки про те, що може статися. «Єдине, про що я думала, це: "Боже, врятуй наше життя, ми не хочемо помирати"», — згадує вона. Опинившись у пастці терористів, вона гарячково почала шукати спосіб втекти. «Я шукала, куди я можу втекти через вікно або двері, — каже Міріам. — Я не знала, що робити».

Тоді ісламісти закричали до тих, хто перебував у церкві: «Що ви робите?» Натан відповів, що парафіяни роблять те, що роблять християни в неділю вранці в усьому світі. «Ми тут, щоб поклонятися Богу», — сказав він.

«Чому жінки і чоловіки знаходяться в одному місці, щоб поклонятися Богу? — закричали вони у відповідь. — Ми цього не хочемо». Розлючені тим, що християни не дотримуються суворого ісламського звичаю повного розділення чоловіків і жінок у громадських місцях, вони виголосили зловісне попередження: «Через три дні ми повернемося, і якщо побачимо вас, то вб'ємо всіх».

Більшість прихожан Натана того дня покинули село. Він закликав їх повернутися, але вони боялися. І Міріам також боролася зі страхом.

«Тієї ночі я не могла заснути», — сказала вона. Незабаром Натан і Міріам разом із п'ятьма дітьми, які були у них на той час, завантажили все, що могли, на візок, запряжений ослом, і втекли до повернення бойовиків. Хоча родина не знала, куди підуть і як виживатимуть, вони довіряли Господу і Його Слову. «У скрутні часи ми знаємо, що Біблія є нашим джерелом, — сказав Натан. — І Слово Боже допомагає нам, коли ми його читаємо: ми можемо отримати втіху [від нього]».

Натан сказав, що історії з Біблії про перших християн були особливо корисними для нього і його громади. «Читаючи Книгу Дії апостолів, — сказав він, — ми бачили, що перші учні Ісуса страждали, а деякі з них були переслідувані».

Натан сказав, що його громада не повністю розуміла такого роду страждання, поки не зазнала їх на собі. «Тепер вони усвідомлюють, що, якщо ти страждаєш, то повинен зберігати віру і працювати для Ісуса, — сказав він. — Не повертайся назад, іди вперед».

Натан і Міріам намагалися продовжувати служіння, але інші члени їхньої громади розсіялися по різних куточках країни. «Вони порозбігалися хто куди», — сказав Натан.

Не маючи місцевої пастви, про яку можна було б піклуватися, Натан і Міріам поступово заснували нову церкву в місці, де не було ані церкви, ані пастора. Нещодавно подружжя збудувало молитовний дім на сухій ділянці землі приблизно за дві години на північний схід від столиці Буркіна-Фасо — Уагадугу.

Починати все з нуля серед чужих людей було непросто для Натана і його родини. Вони не мають власної землі, яку могли б обробляти, а в церкві — лише кілька членів, які підтримують служіння. «Коли ми приїхали, — розповідає Натан, — ми заснували церкву разом із моєю родиною та одним братом. Тепер нас уже близько тридцяти».

Міріам просить молитися за їхнє служіння, а також про здоров'я всієї її родини, зокрема шістьох дітей віком від 18 місяців до 16 років. «Якщо маємо здоров'я, — каже вона, — можемо працювати для Бога».

Пастор Натан і його дружина Міріам радісно приймають нові Біблії, які допоможуть їхній церкві зростати у вірі

Завдяки підтримці всесвітньої спільноти Христа Натан придбав кілька курей і пройшов необхідне навчання, щоб розводити та утримувати їх. Вирощування курей дозволяє йому забезпечувати родину і підтримувати нову церкву. «Коли приїжджають незнайомці, — каже він, — ми можемо пригостити їх їжею та напоями, а також купити харчі для найбільш вразливих членів громади».

Натан розповів, що всі церкви в його колишньому селі закрилися через насильство з боку ісламістів, а майже всі мешканці були змушені залишити домівки. Хоча спершу пастор хотів залишитися, а згодом — повернутися, він поступово усвідомив: у селі не залишилося нікого, кому можна було б послужити. «Я не хочу залишатися і нічого не робити, — сказав він. — Ми приїхали сюди, щоб продовжити служіння. Саме тому я тут».

Натан і Міріам знайшли нову громаду, якій можуть служити, хоча й добре знають: у Буркіна-Фасо не залишилося місця, яке було б цілковито безпечним від нападів ісламістів. «З Божою допомогою ми рухаємося вперед, — сказав Натан, — і дякуємо Богові за це».

Попри спустошення, служіння в Буркіна-Фасо триває

ПАСТИР РОЗСІЯНОЇ ПАСТВИ

Засуджений за суворими індійськими законами проти навернення, пастор тужить за втраченою громадою, та не втрачає радості, віри й сили відновленого братерства.

У різдвяний час 2021 року церковні зібрання лишалися малочисельними через карантинні обмеження через ковідну пандемію. Не стала винятком і громада пастора Джавахара, яку він очолював дев'ять років. Після недільного богослужіння 26 грудня він із дружиною Амульєю провели молитовну зустріч з кількома церковними лідерами у своєму будинку.

Та їхні молитви грубо перервали крики індіїстських радикалів із Баджранг Далом — молодіжного крила націоналістичної організації Вішва Хінду Парішад. Активісти, що прибули з поліцією, вимагали розправи над християнами.

«Вони кричали, — розповідає Джавахар, — звинувачуючи мене в тому, що я наverkaю селян у свою віру». Християни намагалися пояснити, що просто молилися разом, але поліція все одно стала на бік обвинувачів. «Нас трьох силоміць затягнули в машину й відвезли до поліційного відділку, де жорстоко побили», — згадує Джавахар. За його словами, побиття тривало майже годину.

Коли їх доправили до поліційної дільниці, перед входом вже зібрался натовп — близько 150 радикальних індіїстів. Вони вигукували гасла і й тиснули на поліцію, звинувачуючи трьох християн у тому, що ті нібито примусили людей узяти участь у «зібранні з навернення».

Двоє чоловіків із сусіднього села стверджували, що їх викликали на богослужіння, змусили слухати Біблію, а згодом обприскали водою — начебто під час обряду навернення. Вони також заявили, що їм обіцяли безкоштовну освіту для дітей і безкоштовну медичну допомогу в обмін на зміну віри.

Поліція оголосила очевидні докази злочину: у домі пастора Джавахара знайшли Біблію і посудину для води. Саме на цих предметах і свідченнях незнайомих трималося все обвинувачення.

У штаті, де мешкають Джавахар і Амулья, християни становлять менше 1 % від 72 мільйонів населення. Переважна більшість — понад 80 % — сповідує індіїзм. Хоч у деяких інших штатах частка християн вища, загалом у межах усієї Індії, за оцінками, їх не більше 5 % із майже 1,4 мільярда населення.

Майже половина з 28 індійських штатів має закони, спрямовані проти релігійного навернення. У регіонах, де ці закони застосовують особливо суворо, за словами працівників «Голосу мучеників», достатньо скарги — навіть без прямого свідчення — аби християни потрапили під слідство або були заарештовані. Такі закони фактично обмежують будь-яку відкриту християнську діяльність.

Пастор Джавахар продовжує вести домашні зібрання, чекаючи розгляду апеляції на вирок і тюремне ув'язнення, винесені за законами проти навернення

Загроза арешту й ув'язнення — щоденна реальність для християнських лідерів по всій Індії. У штаті Уттар-Прадеш лише за другу половину 2024 року було ув'язнено 253 пасторів та інших служителів, і, за останніми даними, 93 із них досі перебувають за ґратами. Загалом протягом 2024 року понад 840 християнських лідерів було заарештовано за звинуваченнями, пов'язаними з їхньою християнською діяльністю.

Один із працівників ГМ, який підтримує переслідуваних християн у кількох штатах, зазначає: закони проти навернення не лише жорсткі — вони прямо утискають релігійну свободу меншин. «Члени однієї родини не можуть навіть молитися разом у власному домі, — каже він. — Будь-хто із сусідів може заявити про "навернення". Тож зараз християни не відчувають себе вільними навіть у поклонінні... зі своїми родинами».

Після арешту Джавахара його дружина Амуля кинулася шукати допомогу. Перші адвокати, яких вона найняла, вимагали надмірну плату й не виявляли жодного інтересу до справжнього захисту. Амуля мусила позичити гроші під надзвичайно високі відсотки, заклавши родинну землю, щоб оплатити юридичні витрати і, зрештою, внести заставу.

Увесь цей час Джавахар чекав у в'язниці, позбавлений належного судового розгляду. Він сподівався, що хтось із членів громади чи колег по служінню навідається, скаже добре слово, порадить. Але ніхто не прийшов. Люди боялися — боялися втратити свободу, як і він.

«Те, що з нами сталося, дуже сумно, — сказав Джавахар, — ніхто не прийшов до мене, ніхто навіть не подзвонив. Вони жодного разу не зателефонували [моїй дружині], щоб дізнатися, як вона, як діти, що їм потрібно».

Насправді церква, в якій він служив дев'ять років, розпалася від страху. Її двері досі зачинено. А деякі родичі двох інших заарештованих старійшин звинуватили Джавахара в тому, що саме через нього їхні близькі опинилися у в'язниці. Це лише посилює ізоляцію, в якій опинилася його родина.

Поки Амуля далі шукала юридичну допомогу, про скрутне становище сім'ї дізналися деякі працівники «Голосу мучеників» та повідомили про це юри-

стам-християнам, які надають правовий захист переслідуваним віруючим. Юристи втрутилися в справу трьох заарештованих, і після 45 днів у в'язниці Джавахар нарешті отримав право на звільнення під заставу.

Збентежений і морально розбитий, він оплакував втрату громади, невизначеність майбутнього та величезні борги, у які вони потрапили в пошуках правового захисту. Землю, яку заклали як заставу і яка могла б допомогти прогодувати родину, було втрачено.

«Я не можу нічого зробити, щоб повернути землю, — каже Джавахар. — Моя церква досі зачинена, і я не можу повернутися до служіння. Тож мушу працювати на полі як найманий робітник — за 250 рупій на день (менше трьох доларів). Цього надто мало, щоб прогодувати мою родину».

Після зустрічі з Джавахаром і Амулею працівники «Голосу мучеників» надали родині деяку допомогу. Тим часом судовий процес триває.

У липні 2023 року Джавахара та двох старійшин його громади визнали винними за законами штату про заборону навернення. Кожному загрожує два роки ув'язнення та штраф у розмірі 50 000 рупій (приблизно 600 доларів). Наразі вони перебувають на волі під заставу, оскільки подали апеляцію до вищого суду.

Попри все Джавахар знаходить духовну підтримку в церкві іншого села через спілкування та богослужіння. «Моя віра досі міцна, — каже він. — Хоч і маємо труднощі, ... ми зростаємо у вірі. Прошу вас помолитися, щоб церква знову могла відчинити свої двері якомога швидше».

Попри гірке відчуття покинутості після арешту, Джавахар не зрікся своєї громади. Про це він чітко заявив під час слухання щодо звільнення під заставу. «Я сказав їм голосно і чітко, — розповів він, — коли я вийду з в'язниці, ... я не залишу свою працю й не зречуся віри. Я продовжу служити [тут]».

За останніми даними, його юридична команда готує апеляцію. Якщо її буде відхилено, Джавахар і двоє його співслужителів проведуть два роки за ґратами — за діяльність, пов'язану з їхньою християнською вірою.

Індуїсти здійснюють омовіння в річках як ритуальне очищення й спосіб звільнення від гріхів